

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/I. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1'50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 2'50 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Protestna resolucija

predsednikov 32 okrajnih učiteljskih društev Poverjeništva UJU — Ljubljana iz ljubljanske in mariborske oblasti, podana na protestnem zboru proti revizijskemu projektu uradniškega zakona dne 2. oktobra 1927 v Ljubljani v imenu 2717 učiteljev in učiteljic članov UJU.

Zbrani zastopniki učiteljstva Slovenije na seji širjega sosveta Pov. UJU v Ljubljani, dne 2. oktobra 1927 najodločnejše protestirajo proti okrnjenju zakonitih pravic učiteljstva, ki so mu jih dali sedanji uradniški zakon, razvrstila uredba in specialni zakoni ter izjavljajo:

I. Odločno se moramo kot državljani izreči proti uvajanju prakse, da se od parlamenta sprejeti zakoni izpreminjajo z uredbami, četudi imajo iste, kakor n. pr. pri uradniškem zakonu, po čl. 326. fin. zak. za leto 1927/28. in čl. 94. ustave zakonsko pravno moč.

Se odločnejše se moramo izreči proti uvajanju prakse, da se s tako uredbo hočejo okrniti pridobljene pravice.

Smatramo, da je projekt o reviziji uradniškega zakona v nasprotju s pooblastilom čl. 326. fin. zakona za leto 1927/28. in v nasprotju s tretjim odstavkom čl. 94. ustave, ki se glasi: »Uredbe ne smejo nasprotovati ne ustavi, ne zakonu, zaradi katerega uporabe so izdane. Ne smejo biti v nasprotju z zakonito pooblastitvijo, na katere podstavi so predpisane.«

II. Veliko krivde in nezadovoljstva je povzročilo dejstvo, da se po edini členi uradniškega zakona sploh niso izvajali ali pa so se skušali tolmačiti z uredbami, odloki in finančnimi zakoni, na škodo uradništvu. To je rodilo klic po reviziji! Zato smatramo za prvo dolžnost te revizije, da povzroči izvedbo členov 31., 37., 39., 40., 45., 112., 123., 137., 152. i. dr. uradniškega zakona na ta način, da predpiše pravila za izvajanje teh členov, oziroma pooblasti ministre poedinih resorov, da izdajo pravilnike za izvajanje teh členov vsak za svoj resor, kolikor ni mogoče izdati skupnih pravilnikov.

III. Se več nezadovoljstva je vzbudilo izpreminjanje in poslabšanje uradniškega zakona s finančnimi zakoni; zato zahtevamo, da se uradniški zakon vzpostavi in se ukinejo sledeči členi finančnega zak.: čl. 301., čl. 302., čl. 303., čl. 307., čl. 329., čl. 333., čl. 297. i. dr. ter se vzpostavijo členi uradniškega zakona: § 31., § 140., § 123., § 137., sklep min. sveta z dne 17. aprila 1924 »Služ. Nov.« br. 901 od 19. aprila 1924, § 139. i. dr.

IV. Sprito naraščajočih življenjskih okoliščin in potreb zahtevamo izenačenje prejemkov in ostalih materialnih in pravnih pravic z vsemi podatki in dobrinami, ki jih predvideva zakon o vojski in mornarici za vojaštvo, ker se smatramo za enakovredne državljane.

V. Uradniški zakon naj se izpopolni samo v toliko, kolikor je treba z ozirom na razmere zvišati in ustaliti prejemke, odpravijo naj se le hibe, ki so se pokazale v praksi ter izdajo tolmačenja; isto velja glede razvrstilne uredbe.

PROTESTIRAMO

proti sledečim nameram projekta revizijske uredbe k uradniškemu zakonu:

1. Da se odvzema osnovnošolskemu učiteljstvu pravica napredovanja v I. grupo položajnih plač in se ga s tem vključuje maturi potisne v položaje III. grupe (čl. 11., 33.);

2. da se uvaja proti pooblastilu fin. zak. novo zvanje pripravnikov in se s tem sistira vstevanje let pred 21. letom starosti v penzijo in napredovanje ter se službena leta zvišujejo faktično na 38 let (čl. 5., 24., 28., 44., 47., 136., 137. B, 144.);

3. da se okrnjujejo sedanja določila glede pravic po specialnih zakonih in se hoče učiteljstvu definitivno odyzeti 32-letna službena doba ki mu je priznana s specialnim zakonom zaradi izčrpujoče službe. (Čl. 31., 137., 140., 141.);

4. da se hoče vključiti naraščajoči draginji in povišanju najemnine stanovanj s povišicami zniževati draginjske doklade;

5. da se ukinja čl. 7. al. 2. čin. zak., ki uvršča učitelje meščanskih šol in njim istovrstnih strok. (Čl. 7.);

6. da se odredijo za napredovanje osnovnošolskega učiteljstva drugačni roki, kakor za meščanskošolsko učiteljstvo. (Čl. 11.);

7. da se ukinjajo členi o stalnosti v državni službi. (Čl. 18., 25., 26.);

8. da se poslabšuje člen glede odtegljave za naturalna stanovanja in hoče država pridržati celotno stanarino, dasi občine dajejo učiteljstvu stanovanja. (Čl. 39.);

9. da se hočejo številni roki za stanarino zvišati ter leta šteti od 21. leta naprej. (Čl. 51.);

10. da se ukinja ukazno imenovanje osnovnošolskega učiteljstva v položaje. (Čl. 52.);

11. da se ukinja 100% položajna plača po drž. strok. izpitu. (Čl. 53.);

12. da se povišice računajo šele od prvega naslednjega meseca in ne nazaj. (Čl. 106.);

13. da določa člane strokovnega sveta univerzitetni svet in ne Glavni Prosvetni Svet. (Čl. 129.);

14. da se ukinja že priznana vstetje vojaškega roka in drugih let. (Čl. 138., 23., § 5. preh. dol., § 17.);

15. da se olajšave pri penziji v čl. 154./III. pod 1. ne priznavajo tudi za žensko deco. (Čl. 154./III.);

16. da se ukinja čl. 236., kar je na škodo kontraktualnim učiteljem, ki so po sili razmer primorani vstopiti v našo drž. službo. (Čl. 236., 237.);

17. da se ne predvideva za meščanskošolske učitelje isti prehod v I. kategorijo, kakor »šerijatskim sodijem«. (Čl. 65.);

18. da se ukinejo tudi določbe dosedanje razvrstilne uredbe, dasi niso prenešene v projekt, n. pr. avtomatično napredovanje učiteljstva v III. kategoriji, učiteljic ženskih ročnih del, zabavlj, meščanskih učiteljev, prideljenih drugim šolam, uvrstitev učiteljstva specialnih šol (za gluhe, slepe itd.), strokovnih učiteljev, delovodij in veščin na strokovnih šolah, uvrstitev nadzornikov, o čemer je bila že dosedanja razvrstila uredba po manjkajljiva. (§ 2. preh. dol. in čl. 11.).

ZAHTEVAMO,

da se vse zgoraj navedene hibe projekta revizijske uredbe k uradniškemu zakonu popravijo ter revidirajo v zmislu zahtev, ki so jih predložile skupno uradniške organizacije in poedine strokovne organizacije, ter se izdela nov projekt v sporazumu in s sodelovanjem predstavnikov Činovniškega Saveza in za učiteljstvo z Udruženjem Jugoslovenskega Učiteljstva.

Zahtevamo, da se uradniški zakon poboljša sledeče:

1. Da se kadroški rok in vojaška služba štejeta kot enakovredna državna služba in se s tem izenačijo uradniki napram uradnicam. (Čl. 4., toč. 5., 23., 62., toč. 6., 119., 133., toč. 10., 137.);

2. da se vnese v 6. člen tudi tečaj in izpit za uvrstitev zabavlj in učiteljic ženskih ročnih del v III. kat., ter strok. učit.-delovodij in učiteljev veščin na strok. šolah v II. kat. (Čl. 6., 8., 11.);

3. da se ohrani čl. 7. al. 2. se zviša procentna mera in šteje tudi stanarina v penzijo. V ta člen naj se uvrste tudi nadzorniki iz vrst osnovnošolskega učiteljstva, meščanskošolski učitelji, ki so na drugih strokovnih šolah, učitelji vadnic, učitelji specialnih šol (za slepo, gluho in imbecilno deco). (Čl. 7., 11., 138.);

4. da se izpopolni tudi razvrstila uredba, ker so izpuščeni iz uredbe nadzorniki, meščanski učitelji na drugih strokovnih šolah, učitelji specialnih šol (za slepo, gluho in imbecilno deco), vadniški učitelji, učitelji-delovodje na strokovnih šolah, zabavljice in učiteljice žen. roč. del. (Čl. 11., 6., 7., 8.);

5. da se roki za napredovanje osnovnošolskega učiteljstva izenačijo z meščanskošolskimi ter se vstavijo tudi roki za avtomatično napredovanje v III. kategoriji za zabavljice in učiteljice žen. roč. del. (Čl. 11.);

6. da se obdrži začasna služba in vsteje tudi v napredovanje in pokojnino. (Čl. 14., 18., 23., 26.);

7. da se osnovne in položajne plače izenačijo z vojaškimi po čl. 261. in 270. zakona o ustroju vojske. (Čl. 29., 33.);

8. da se ohrani pravica 32-letne službene dobe za učitelje, kakor mu jo daje zakon o narodnih šolah in tudi 15% v penzijo po tej dobi. (Čl. 31., 139., 140.);

9. da se redna stanarina zviša petkratno od sedanje in se izvede tudi člen glede 10, 20, 30% zvišane stanarine. (Čl. 35., 37.);

10. da se prizna kurivo, kakor oficirjem po čl. 285. in 286. zak. o ustroju vojske. (Čl. 37.);

11. da se ukine znižana stanarina za samce in uvede stanarina za dvojno gospodinjstvo, nastalo iz službenih vzrokov. (Čl. 38.);

12. da država ne odteguje stanarine za naturalna stanovanja, ki jih dajejo občine. (Čl. 39.);

13. da resortna ministrstva uredijo s pravilniki doklade za službene položaje, kakor šolske nadzornike, upravitelje, učitelje na težjih in obmejnih mestih, katerih višina naj določa finančni zakon. (Čl. 40.);

14. da se zviša doklada za otroka vsaj na 5 Din dnevno in se ne odšteva od drugih doklad. (Čl. 41.);

15. da se začasemu uslužbencu prizna polna, 100% položajna plača. (Čl. 44.);

16. da se selitveni stroški priznajo učiteljstvu tudi ob razpisu, kakor je določala dosedanja uredba ter se dnevne zvišajo in izenačijo z vojaškimi. (Čl. 45., 71.);

17. da se uredba o draginjskih dokladah uzakoni, se odpravijo draginjski razredi ter se poročenim učiteljicam prizna enaka doklada, kakor neporočenim. (Čl. 46.);

18. da se vsa izpraznjena in začasno zasedena mesta razpisujejo. (Čl. 62.);

19. da se smejo stalni učitelji premeščati le po disciplinski obsodbi ali če se razred združi ali ukine, če ni premeštnih učnih oseb na šoli. (Čl. 71.);

20. da izdajajo državni zdravniki in komisije zdravniška spričevala za uradnike brezplačno. (Čl. 108.);

21. da se po enoletnem bolovanju izvrši enoletna začasna upokojitev in šele nato stalna, če ostane stanje isto. (Čl. 111.);

22. da se družini v vojni službi nahajajočega uradnika zagotovi primerna pomoč. (Čl. 119.);

23. da se uvede po smrti uslužbenca posmrtna četrt vseh prejemkov in doklad. (Čl. 124.);

24. da se oproste taks vse vloge za povišice uslužbencem in rodbinam za vse vloge glede pokojninskih prejemkov. (Čl. 128.);

25. da se učiteljem, nacionalnim delavcem, ki po sili razmer pridejo iz drugih držav v našo državno službo, vsteje ves čas službe prej, prekinitvev do 3 mesecev, ter se jim tudi materialno priznajo prejemki za ves čas od odpusta. (Čl. 130., 1.);

26. da teko upokojencem aktivni prejemki do konca meseca, ko dobe dekret, potem pa avtomatično do ureditve, pri nad 20 letih ¾, do 20 let ½, pri 15 letih ¼ aktivnih prejemkov. (Čl. 135., 152.);

27. da sme izjemoma ministrski svet odrediti rodbini kontraktualnega učitelja pokojnino. (Čl. 130., 144.);

28. da pripada rodbinska pokojnina pri otrocih, katerih oče in mati sta drž. usl. po obeh, če plačujeta v pok. fond. (Čl. 153.);

30. da se vse upokojence prevesti na pokojnino po tem zakonu. (Čl. 239.);

31. da se smatrajo vsi učitelji, ki so dobili svoja službena mesta po razpisu, za stalne in nepremestne. (Čl. 71., 224. in 234.).

POZIVAMO

Činovniški Savez in Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva, da uveljavita gornje zahteve in vse predloge, ki smo jih predložili glede revizije uradniškega zakona potom Zveze državnih nameščencev za Slovenijo glede skupnih in potom Poverjeništva UJU v Ljubljani glede specialnih zahtev centralama.

V slučaju, da se bodo okrnjevale z novo uredbo pridobljene pravice in se poslabševal položaj državnih nameščencev, pozivamo organizacijske centrali, da ne odnehata prej in se poslužita vseh sredstev ter vplivata na nar. poslance, da uveljavijo čl. 94. al. 4. ustave, ki pravi: »Narodna skupščina sme uredbe, izdane na podstavi zakonite pooblastitve, z resolucijo razveljaviti v celoti ali deloma«, ter razveljavijo uredbo.

Pozivamo članstvo, da stoji kot en mož na braniku organizacije ter da vso moralno oporo v borbi za naše pravice vodstvu, pri čemer se naj posluži vseh legalnih sredstev, da izrazi svoje ogorčenje proti okrnjenju pravic državnemu uradništvu.

Za Udruženje Jugoslovenskega Učiteljstva v Ljubljani, dne 2. oktobra 1927:

Andrej Skulp, poverjenik. Anton Hren, pov. nam. Josip Kobal, tajnik. Rado Grum, blagajnik. Ivan Dimnik, urednik »Uč. Tov.«

Člani ožjega sosveta: Marija Godec, Ciril Hočevnar, Josip Lapajne Rudolf Mencin, Anton Mervič, Ljudevit Musek, Robert Plavšak, Josip Ribičič, Ljudevit Šijanec.

Okrajna učiteljska društva:

Za brežiško-sevniški okraj: Fran Jakopce, 2. črnomeljski: Albin Razpotnik, 3. celjski: Josip Gosak, 4. gornjegrajski: Ivan Dolinar, 5. kamniški: Tomo Petrovec, 6. kočevski: Fran Ločniškar, 7. konjiški: Janko Kržič, 8. kozjanski: Anton Potočnik, 9. kranjski: Josip Lapajne, 10. krški: Janko Vanič, 11. laški: Robert Plavšak, 12. svetolekarski: Jože Velnar, 13. dolnjelendavski: Ljudevit Pernel, 14. litijski: Matija Pelko, 15. ljubljana-mesto: Vilko Mazi, 16. ljubljana-okolica: Josip Macarol, 17. ljutomerski: Karel Mavrič, 18. logaški: Karel Stravs, 19. maribor-mesto: Bogdan Jurančič, 20. maribor-okolica: Ljudevit Šijanec, 22. mežiški: Ivo Feinig, 23. mursko-soboški: Avgust Požegar, 24. novomeški: Viktor Pirnat, 25. ormoški: Adolf Rosina, 26. ptujski: Dušan Šestan, 27. radovljiški: Stanko Žagar, 28. savinjsko-vrankski: Rudolf Zdolšek, 29. slovenje-bistriški: Josip Rainer, 30. slovenjegraški: Josip Purkhart, 31. šmarsko-rogaški: Josip Cenčič, 32. šoštanjski: Martin Vrečko.